

Fogyasztói csoportok kockázatai

Fogyasztói csoportok kockázatai Figyelmeztet a három hatóság Az elmúlt hónapokban egyre több, fogyasztói csoportot szervező vállalkozás jelent meg a piacon. Ezek a cégek sok helyen reklámozzák szolgáltatásaikat. De a hirdetéseket olvasók jelentős része továbbra sincs tisztában, mi is az a fogyasztói csoport. Emiatt sokan panaszkodnak a Gazdasági Versenyhivatalnál, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságnál vagy a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeleténél. A három hatóság összegyűjtötte a leggyakrabban felmerülő kérdéseket és az azokra adott válaszokat.

Kiket igyekeznek beszervezni a fogyasztói csoportokba?

A nehéz anyagi helyzetben levő, jövedelemigazolással nem rendelkező, azonnali pénzügyi segítségre szoruló embereket, a bankok számára nem hitelképes, "BAR-listás" adósokat, nyugdíjasokat. A fogyasztói csoportokat szervező cégek azonban gyakran kínálják szolgáltatásaikat vállalkozások számára is.

A fogyasztói csoporttól hitelt kapok?

Nem. Ha banktól vesz fel kölcsönt, akkor a szerződés aláírását követően azonnal hozzájut a pénzhez. Fogyasztói csoportok nem nyújthatnak hitelt.

Miért gondolják sokan azt, hogy a fogyasztói csoporton keresztül kölcsönhöz juthatnak?

Azért, mert a fogyasztói csoportokat szervezők reklámjai ezt sugallják. A hirdetésekből a "fogyasztói csoport", a "pénzre van szüksége?", vagy a "kezes és jövedelemigazolás nélkül" kifejezések szerepelnek, egyéb információk nem. Ezek alapján az olvasó könnyen arra a következtetésre juthat, hogy azonnal készpénzt kap. A valóság ezzel szemben az, hogy a fogyasztói csoport tagjai egyáltalán nem kapnak készpénzt, csak vásárlói jogot szerezhettek.

Mi is az a fogyasztói csoport?

A fogyasztói csoport tagjai mondhatni egymásnak adnak kölcsön. Mindenki rendszeresen befizet egy bizonyos összeget, majd az így összegyűlt megtakarításból megvásárolják a szerencsés tagnak az általa kiszemelt terméket (autó, lakás stb.). Akár szerencsével jár egy tag, akár nem, tovább kell fizetnie a számára meghatározott törlesztést egészen addig, amíg a csoport minden tagja hozzá nem jut az általa megszerezni kívánt áruhoz vagy szolgáltatáshoz.

Hogyan dől el, hogy ki kapja meg az általa megszerezni kívánt dolgot?

Alapvetően kétféle módon döntenek: előtörlesztés- vállalással és/vagy sorsolással. Az adott hónapban általában az a tag jut hozzá a vásárlói joghoz, aki a legtöbb előtörlesztést vállalta. Aki előtörlesztést vállal, előre kifizeti a még meg sem kapott pénzösszeg egy részét. Ha több ilyen tag is van, közülük sorsolással döntenek el, hogy ki juthat hozzá a vásárlói joghoz. Az is előfordulhat, hogy kizárólag sorsolás alapján dől el, hogy ki kapja meg az igényelt összeget. Tehát akinek kedvez a szerencse, az azonnal hozzájut a vásárlói joghoz, akinek nem, annak akár évekig várnia kell a sorára. Fontos tudni, hogy a csoport többi tagjának előtörlesztés-vállalása nem kiszámítható, így a vásárlói jog mielőbbi megszerzése - a saját anyagi lehetőségeink mellett - a szerencsén múlik.

Megbízható cégek szervezik a fogyasztói csoportokat?

A fogyasztói csoportokat szervező vállalkozások általában nem rendelkeznek a reklámokban feltüntetett összegekkel. Ezek a cégek nem állnak kapcsolatban bankokkal sem, amelyek rendelkeznének ezekkel az összegekkel. A csoportszervező vállalkozás nem bank, semmilyen pénzügyi szolgáltatást nem végezhet, hitelt nem nyújthat. Kizárólag a fogyasztói csoportok szervezését és működtetését végzi. A fogyasztói csoportokba befizetett pénzek esetleges eltűnése esetén sem egyetlen hatóság, sem a bíróság nem tudja kártalanítani a tagokat.

Egyáltalán: készpénzhez jutok?

Nem. A fogyasztói csoportok nem pénzt, hanem vásárlói jogot adnak. A megvásárolni kívánt autó vagy lakás értéke az az összeg, amelyre a hirdetések vonatkoznak. A hirdetésben sugallattal ellentétben a fogyasztói csoport tagja tehát nem készpénzhez jut, hanem a szerződésben szereplő áru vagy szolgáltatás tulajdonjogához. Ha például a tag a szerződés szerint az igényelt összeget autóvásárlásra kívánja felhasználni, akkor - ha hozzájut az igényelt összeghez - azt csak autóvásárlásra fordíthatja. Ráadásul a vételárat nem a fogyasztói csoport tagja kapja, hanem közvetlenül az autó értékesítőjének fizetik ki.

Mikor juthatok az ígért javakhoz?

Mivel a vásárlói jog elnyerésének időpontja nagyban függ a szerencsétől, ezért előre ezt nem lehet tudni. Még az is előfordulhat, hogy csak a futamidő végén, 5, 10, illetve 15 év múlva jut hozzá.

A havonta befizetett törlesztőrészek után gyűlik kamat is?

Nem. A havi befizetések nem kamatoznak, tehát ha sem a nagy összegű befizetés, sem a szerencse révén nem kerülünk rövid időn belül kiválasztásra, akkor – szemben egy banki megtakarítással – nem lesz semmilyen gyarapodásunk az időközi infláció ellensúlyozására.

Ezek szerint az is előfordulhat, hogy hosszú évekig csak befizetek, de nem jutok például lakáshoz vagy autóhoz?

Igen, sőt sajnos ez a jellemző.

Ha be szeretnék lépni egy fogyasztói csoportba, mit gondoljak végig?

Azt, hogy valóban a fogyasztói csoport-e a legmegfelelőbb módja a kívánt termék, ingatlan megszerzésének? A vásárlói jog értéke beszűkíti a lehetőségeket. Előfordulhat, hogy a fogyasztói csoport tagja csak több szerződésmegkötésével juthat olyan összegű vásárlói joghoz, amire szüksége lenne. Csakhogy ekkor az egyes vásárlói jogok elnyerésének időpontja eltérő lehet, így lehetetlen azokat egyszerre felhasználni.

Ha már beléptem egy fogyasztói csoportba, és rájöttem, hogy az nem nyújt hitelt, kiléphetek belőle?

Ha a fogyasztói csoport tagja az aláírástól számított 30 napon belül meggondolja magát, és szeretné felbontani a szerződést, akkor egy tízezer forint körüli összeg kivételével a már befizetett regisztrációs díjat és havi részletet/részleteket a

fogyasztói csoportot szervező vállalkozás visszatéríti. Ha "előtörlesztést" vállal a következő közgyűlésre, úgy a szerződéstől a közgyűlés napjáig állhat el. Érdemes odafigyelni arra, hogy a leendő tagoknak a szerződés megkötésekor általában 1-2 havi részletet kell befizetniük, így az elállási idejük a közgyűlés napjáig - mely akár a szerződéskötést követő napra is eshet - lerövidül. A 30 napos határidő leteltével, vagy a közgyűlés után a fogyasztói csoport tagja csak rendes felmondással szüntetheti meg a szerződést. Ilyenkor azonban a regisztrációs díjat nem, a már befizetett havi részletet/részleteket pedig csak a futamidő végén, de kamatok nélkül kapja vissza. Az a tag, aki kiválasztásra került, és hozzájutott az általa megszerezni kívánt vagyontárgyhoz, a szerződést rendes felmondással nem szüntetheti meg, amíg a szerződésben meghatározott valamennyi fizetési és egyéb kötelezettségeinek maradéktalanul eleget nem tett.

A tájékoztató a Gazdasági Versenyhivatal, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete és a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság támogatásával készült.

(Metropol, 2010. március 26., péntek, 8. oldal)